

Czy spółka kapitałowa może bronić swoich dóbr osobistych?

Kodeks cywilny umożliwia osobom fizycznym ochronę ich dóbr osobistych. Dobra osobiste to np. zdrowie, nazwisko lub tajemnica korespondencji. Czy również spółka kapitałowa może się bronić przed naruszeniem dóbr osobistych?

Zasady dotyczące dóbr osobistych osób fizycznych i ich ochrony przewidziane w kodeksie cywilnym stosuje się odpowiednio do osób prawnych, np. spółek kapitałowych. Tak wynika z art. 43 kodeksu cywilnego (k.c.). Zatem ustawa ta przesądza, że osoby prawne również posiadają dobra osobiste. Przyjmuje się, że choć spółki osobowe nie posiadają osobowości prawnej, to przepisy dotyczące

dóbr osobistych i ich ochrony stosuje się również do nich.

Dlatego każda osoba prawna ma prawo do ochrony takich dóbr jak jej dobre imię, renoma, autorytet. Środki ochrony dóbr osobistych nie są zastrzeżone wyłącznie dla osób fizycznych. Osoba prawna nie musi więc koniecznie szukać podstaw do obrony jej interesów w ustawie o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, ustawie o prawie autorskim i prawach pokrewnych czy też ustawie – Prawo własności przemysłowej. Nie zawsze też możliwe jest powołanie się na ochronę wynikającą z tych przepisów. W razie dokonania naruszenia jej dóbr może na podstawie kodeksu cywilnego żądać zaniechania dalszych naruszeń i usunięcia skutków takiego naruszenia, w tym w szczególności może zażądać

złożenia oświadczenia odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie. Może także dochodzić zadośćuczynienia pieniężnego lub zapłaty określonej kwoty na wskazany cel społeczny. Jeżeli skutkiem naruszenia byłaby szkoda o charakterze majątkowym, osoba prawna może ponadto żądać jej naprawienia na zasadach ogólnych, tj. powołać się np. na art. 415 k.c. Skorzystanie z takiej ochrony nie wyłącza możliwości jednoczesnego poszukiwania ochrony na podstawie innych ustaw.

Ochrona przewidziana art. 24 k.c. nie ogranicza się jedynie do sytuacji, w których doszło już do naruszenia dóbr osobistych. Bowiem, w razie gdy dobro osobiste zostanie nawet zagrożone, to osoba prawna, której dobro jest zagrożone, ma prawo żądać zaniechania takiego działania.

Nie można jednak żądać ochrony dóbr osobistych, jeśli działanie powodujące zagrożenie lub naruszenie tych dóbr nie jest bezprawne. Zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego okolicznościami przesądzającymi o braku bezprawności mogą być: działanie na podstawie przepisów prawa, wykonywanie prawa podmiotowego, zgoda pokrzywdzonego lub nawet, oczywiście przy uwzględnieniu całokształtu okoliczności, działanie w obronie uzasadnionego interesu. ■

Not. KT

SYLWIA GRABOŚ

radca prawny, kancelaria Grynhoff Woźny Maliński